

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU

Član 1.

U Zakonu o elektronskom fakturisanju („Službeni glasnik RS”, broj 44/21), u članu 5. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Sistem elektronskih faktura koristi i subjekt javnog sektora koji je ugovorna strana u okvirnom sporazumu kojim se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora tokom perioda važenja okvirnog sporazuma u smislu zakona kojim se uređuju javne nabavke, za prijem, čuvanje i uvid u postupanje sa elektronskim fakturama izdatim prilikom izvršenja ugovora zaključenog na osnovu okvirnog sporazuma.”.

Dosadašnji st. 3, 4. i 5. postaju st. 4, 5. i 6.

U dosadašnjem stavu 6, koji postaje stav 7, reči: „U slučaju iz stava 5. ovog člana” zamenjuju se rečima: „U slučaju iz stava 6. ovog člana”.

Posle dosadašnjeg stava 7, koji postaje stav 8, dodaje se stav 9, koji glasi:

„Lista korisnika sistema elektronskih faktura je javna lista koja sadrži poreske identifikacione brojeve subjekata javnog sektora, subjekata privatnog sektora i dobrovoljnih korisnika sistema elektronskih faktura koji imaju obavezu da prime i čuvaju elektronsku fakturu u skladu sa ovim zakonom, kao i jedinstvene brojeve korisnika budžetskih sredstava subjekata koji su upisani u Evidenciju korisnika javnih sredstava i koja se vodi kod Centralnog informacionog posrednika upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija.”.

U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 10, reči: „u smislu stava 7. ovog člana” zamenjuju se rečima: „u smislu st. 3. i 8. ovog člana”.

Član 2.

U članu 7. stav 1. tačka 5) reči: „broj, datum i mesto izdavanja” zamenjuju se rečima: „broj i datum izdavanja”.

Član 3.

U članu 18. stav 1. posle tačke 1) dodaje se tačka 1a), koja glasi:

„1a) ne evidentira porez na dodatu vrednost elektronski u skladu sa ovim zakonom (član 4. st. 1, 2, 3, 4. i 6);”.

Član 4.

U članu 23. stav 1. reči: „prestaju da važe 31. decembra 2021. godine” zamenjuju se rečima: „prestaju da važe 30. aprila 2022. godine”.

Član 5.

U članu 24. stav 2. reči: „primenjuju se od 1. januara 2022. godine” zamenjuju se rečima: „primenjuju se od 1. maja 2022. godine”.

U stavu 4. reči: „primenjuje se od 1. januara 2022. godine” zamenjuju se rečima: „primenjuje se od 1. maja 2022. godine”.

U stavu 5. reči: „primenjuju se od 1. januara 2022. godine” zamenjuju se rečima: „primenjuju se od 1. maja 2022. godine”.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 6, 11. i 17. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje pravni položaj privrednih subjekata, kontrolu zakonitosti raspolaganja sredstvima pravnih lica i druge ekonomske odnose od opšteg interesa za Republiku Srbiju.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Najznačajniji razlozi za donošenje ovog zakona su, pre svega, utvrđivanje novog roka za početak primene određenih obaveza iz Zakona o elektronskom fakturisanju („Službeni glasnik RS”, broj 44/21 – u daljem tekstu: Zakon), kojim se uvodi sistem elektronskih faktura, kao i preciziranje pojedinih odredaba navedenog zakona. Predloženim izmenama i dopunama Zakona istovremeno je postalo neophodno uskladiti i rok u kome prestaju da važe određene odredbe Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 i 44/21) i Zakona o izmenama i dopuni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 91/19).

Treba naglasiti da predlagač sprovodi aktivnosti iz komunikacionog plana za uvođenje sistema elektronskih faktura, uključujući informisanje javnosti o sistemu, ali i organizaciju obuka za buduće korisnike sistema i privredne subjekte koji se bave informaciono-komunikacionim delatnostima. Planiraju se direktne konsultacije sa ministarstvima, prilikom kojih će biti neposredno predstavljene prednosti koje donosi sistem elektronskih faktura, kao i prava i obaveze ministarstava koje proizilaze iz odredbi zakona i podzakonskih akata, a istovremeno ostvaruje se i dvosmerna komunikacija sa korisnicima javnih sredstava koji će biti najveći izdavaoci i primaoci elektronskih faktura. S obzirom na okolnost da predlagač namerava da nastavi i intenzivira sprovođenje opisanih aktivnosti, naročito stavljajući akcenat na obuku budućih korisnika sistema iz redova subjekata javnog sektora, utvrđivanje novog roka za početak primene određenih obaveza, kao što se predlaže, imaće povoljan uticaj na zainteresovane subjekte da na najefikasniji način sprovedu proces zamene papirnog oblika fakture u digitalni.

Takođe, prilikom priprema za sprovođenje Zakona, došlo se do, prema oceni predlagača, osnovanog predloga da se propiše uvođenje javne liste korisnika Sistema elektronskih faktura, što će javnom sektoru, kao i privrednim subjektima, olakšati korišćenje sistema i ubrzati poslovne procese. Listu korisnika sistema objavljiivaće Ministarstvo finansija od početka primene prava i obaveza u skladu sa ovim zakonom na portalu posvećenom sistemu elektronskog fakturisanja (<https://www.efaktura.gov.rs/>) i to na osnovu podataka koji postoje u sistemu, pa nije potrebno vršiti softverske izmene. Potom, predlagač je uvideo da je „mesto izdavanja”, predviđen kao uobičajeni element elektronske fakture, izlišan i, s tim u vezi, postoji mogućnost da izazove nepotrebnu zabunu kod korisnika, a sprovodi se i normativna intervencija uvođenjem kaznene odredbe za nepoštovanje obaveze elektronskog evidentiranja poreza na dodatu vrednost.

Na kraju, ukazala se potreba da se i subjektu javnog sektora koji je ugovorna strana u okvirnom sporazumu kojim se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora tokom perioda važenja okvirnog sporazuma omogući da sistem elektronskih faktura koristi

za prijem, čuvanje i uvid u postupanje sa elektronskim fakturama izdatim prilikom izvršenja ugovora zaključenog na osnovu okvirnog sporazuma, za šta je potrebna izvesna softverska intervencija na sistemu, kako bi se ugovornoj strani u okvirnom sporazumu omogućilo vršenje opisanih radnji. Izdavanje naloga da se izvrši opisana izmena sistema u nadležnosti je predlagača, u okviru roka za izvršenje koji je dat do 1. januara 2022. godine.

Imajući u vidu navedeno, predlaže se donošenje ovog zakona.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. ovog zakona propisuju se izmene i dopune u članu 5. Zakona kojima se i subjektu javnog sektora koji je ugovorna strana u okvirnom sporazumu kojim se utvrđuju uslovi i način dodele ugovora tokom perioda važenja okvirnog sporazuma omogućava da sistem elektronskih faktura koristi za prijem, čuvanje i uvid u postupanje sa elektronskim fakturama i definiše se sadržaj liste korisnika sistema elektronskih faktura.

U članu 2. ovog zakona propisuje se brisanje mesta izdavanja sa spiska uobičajenih elemenata elektronske fakture.

Članom 3. ovog zakona uvodi se prekršajna odredba za nepoštovanje obaveze elektronskog evidentiranja poreza na dodatu vrednost.

Članom 4. ovog zakona vrši se izmena roka u kome prestaju da važe određene odredbe Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19 i 44/21) i Zakona o izmenama i dopuni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 91/19).

Članom 5. ovog zakona vrše se izmene st. 2, 4. i 5. člana 24. Zakona, tako što se menja rok početka primene obaveza subjekata javnog sektora, i to da primaju i čuvaju elektronske fakture, da izdaju elektronske fakture drugom subjektu javnog sektora, kao i da elektronski evidentiraju obračun poreza na dodatu vrednost i istovremeno se menja rok početka primene obaveza subjekata privatnog sektora da izdaju elektronske fakture subjektu javnog sektora.

U članu 6. predviđeno je da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA REALIZACIJU ZAKONA

Sredstva za realizaciju ovog zakona obezbeđena su u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE STUPANJE NA SNAGU ZAKONA PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU RS”

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, budući da postoji naročito opravdani razlog za stupanje na snagu ovog zakona pre osmog dana od dana objavljivanja, u skladu sa članom 196. stav 4. Ustava Republike Srbije. Naime, rokovi propisani Zakonom predviđaju početak primene određenih obaveza za 1. januar 2022. godine, dok se ovim zakonom predlaže novi rok 1. maj 2022. godine. Navedenim se stvaraju uslovi da ovaj zakon tj. izmene i dopune Zakona stupe na snagu pravovremeno, čime se izbegava kolizija između važećeg i predloženog propisa.

VI. PREGLED ODREDBA ZAKONA O ELEKTRONSKOM FAKTURISANJU KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Sistem elektronskih faktura

Član 5.

Sistem elektronskih faktura obavezno koriste subjekt javnog sektora i subjekt privatnog sektora u skladu sa čl. 3. i 4. ovog zakona.

Subjekt javnog sektora pristupa i koristi sistem elektronskih faktura za izdavanje, slanje, prijem i čuvanje elektronskih faktura.

SISTEM ELEKTRONSKIH FAKTURA KORISTI I SUBJEKT JAVNOG SEKTORA KOJI JE UGOVORNA STRANA U OKVIRNOM SPORAZUMU KOJIM SE UTVRĐUJU USLOVI I NAČIN DODELE UGOVORA TOKOM PERIODA VAŽENJA OKVIRNOG SPORAZUMA U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU JAVNE NABAVKE, ZA PRIJEM, ČUVANJE I UVID U POSTUPANJE SA ELEKTRONSKIM FAKTURAMA IZDATIM PRILIKOM IZVRŠENJA UGOVORA ZAKLJUČENOG NA OSNOVU OKVIRNOG SPORAZUMA.

Subjekt privatnog sektora pristupa i koristi sistem elektronskih faktura za izdavanje, slanje, prijem i čuvanje elektronskih faktura, neposredno ili preko informacionog posrednika.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, dobrovoljni korisnik sistema elektronskih faktura može pristupiti i koristiti sistem elektronskih faktura za izdavanje, slanje, prijem i čuvanje elektronskih faktura, neposredno ili preko informacionog posrednika.

Dobrovoljni korisnik sistema elektronskih faktura može da se prijavi za korišćenje sistema elektronskih faktura pristupanjem sistemu elektronskih faktura na način propisan ovim zakonom.

~~U slučaju iz stava 5. ovog člana~~ U SLUČAJU IZ STAVA 6. OVOG ČLANA, dobrovoljni korisnik sistema elektronskih faktura je u obavezi da koristi sistem elektronskih faktura u tekućoj i narednoj kalendarskoj godini.

Korišćenje podataka koji su dostupni u sistemu elektronskih faktura dozvoljeno je u skladu sa zakonom.

LISTA KORISNIKA SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA JE JAVNA LISTA KOJA SADRŽI PORESKE IDENTIFIKACIONE BROJEVE SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA, SUBJEKATA PRIVATNOG SEKTORA I DOBROVOLJNIH KORISNIKA SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA KOJI IMAJU OBAVEZU DA PRIME I ČUVAJU ELEKTRONSKU FAKTURU U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, KAO I JEDINSTVENE BROJEVE KORISNIKA BUDŽETSKIH SREDSTAVA SUBJEKATA KOJI SU UPISANI U EVIDENCIJU KORISNIKA JAVNIH SREDSTAVA I KOJA SE VODI KOD CENTRALNOG INFORMACIONOG POSREDNIKA UPOTREBOM INFORMACIONO-KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže se uređuju način pristupanja i korišćenja sistema elektronskih faktura, kao i korišćenja podataka ~~u smislu stava 7. ovog člana~~ U SMISLU ST. 3. I 8. OVOG ČLANA.

Osnovni elementi elektronske fakture

Član 7.

Elektronska faktura uobičajeno sadrži:

- 1) naziv, adresu, poreski identifikacioni broj i matični broj izdavaoca elektronske fakture;
- 2) poslovni račun izdavaoca elektronske fakture;
- 3) naziv, adresu i poreski identifikacioni broj i matični broj primaoca elektronske fakture;
- 4) poslovni račun primaoca elektronske fakture;
- 5) ~~redni broj, datum i mesto izdavanja~~ BROJ I DATUM IZDAVANJA elektronske fakture;
- 6) datum isporuke dobara, odnosno pružanja usluga ili avansne uplate;
- 7) iznos avansnih plaćanja;
- 8) instrukcije za plaćanje;
- 9) podatke o vrsti i količini isporučenih dobara ili vrsti i obimu usluga;
- 10) iznos osnovice poreza na dodatu vrednost;
- 11) poresku stopu poreza na dodatu vrednost;
- 12) iznos poreza na dodatu vrednost koji je obračunat na osnovicu;
- 13) ukupan iznos elektronske fakture;
- 14) napomenu o odredbi zakona kojim se uređuje porez na dodatu vrednost na osnovu koje nije obračunat porez na dodatu vrednost;
- 15) napomenu da se za promet dobara i usluga primenjuje sistem naplate.

Ovaj zakon ne utiče na primenu odredaba zakona kojim se uređuju obračunavanje i plaćanje poreza na dodatu vrednost i podzakonskih akata usvojenih na osnovu tog zakona, kao ni na primenu odredaba zakona kojim se uređuje računovodstvo u delu odredaba kojim se uređuje računovodstvena isprava.

Aktom ministra nadležnog za poslove finansija bliže se uređuju minimalni sadržaj elektronske fakture neophodan za njeno procesuiranje kroz sistem, slučajevi u kojima pojedini elementi elektronske fakture mogu biti izostavljeni, slučajevi u kojima je predviđena obaveza iskazivanja dodatnih elemenata, na osnovu drugih propisa kojima se uređuje izdavanje određenih vrsta faktura, kao i forma i način dostave prateće i druge dokumentacije kroz sistem elektronskih faktura.

V. KAZNE NE ODREDBE

Član 18.

Novčanom kaznom u iznosu od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice – subjekt privatnog sektora, odnosno javno preduzeće ako:

- 1) povredi obavezu izdavanja elektronske fakture (član 3. stav 1);
- 1A) NE EVIDENTIRA POREZ NA DODATU VREDNOST ELEKTRONSKI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM (ČLAN 4. ST. 1, 2, 3, 4. I 6);
- 2) koristi podatke koji su dostupni u sistemu elektronskih faktura u svrhe koje nisu propisane zakonom (član 5. stav 7);
- 3) ne primi elektronsku fakturu u skladu sa ovim zakonom (član 9. st. 2. i 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik – subjekt privatnog sektora novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kazniće se odgovorno lice pravnog lica – subjekta privatnog sektora, odnosno javnog preduzeća, novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Prestanak važenja odredaba drugih zakona

Član 23.

Odredbe člana 2. tačka 9), člana 4a st. 1–4, člana 4b, člana 4v st. 1, 2. i 4, člana 4g i člana 12. st. 6–9. Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15, 113/17 i 91/19) i člana 8. st. 1. i 3. Zakona o izmenama i dopuni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 91/19) ~~prestaju da važe 31. decembra 2021. godine~~ PRESTAJU DA VAŽE 30. APRILA 2022. GODINE.

Odredbe člana 8. stav 2. Zakona o izmenama i dopuni Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 91/19) i člana 9. stav 3. i člana 64. stav 3. Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS”, broj 73/19) prestaju da važe danom stupanja na snagu ovog zakona.

Početak primene

Član 24.

Sistem elektronskih faktura može da koristi subjekt javnog sektora i subjekt privatnog sektora po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova.

Obaveza subjekta javnog sektora da primi i čuva elektronsku fakturu izdatu u skladu sa ovim zakonom, kao i obaveza izdavanja elektronske fakture drugom subjektu javnog sektora, ~~primenjuju se od 1. januara 2022. godine~~ PRIMENJUJU SE OD 1. MAJA 2022. GODINE.

Obaveza subjekta javnog sektora da izda elektronsku fakturu subjektu privatnog sektora, u skladu sa ovim zakonom, primenjuje se od 1. jula 2022. godine.

Obaveza subjekta javnog sektora da elektronski evidentira obračun poreza na dodatu vrednost u smislu člana 4. ovog zakona, ~~primenjuje se od 1. januara 2022. godine~~ PRIMENJUJE SE OD 1. MAJA 2022. GODINE.

Obaveza subjekta privatnog sektora da izda elektronsku fakturu subjektu javnog sektora, u skladu sa ovim zakonom, ~~primenjuju se od 1. januara 2022. godine~~ PRIMENJUJU SE OD 1. MAJA 2022. GODINE.

Obaveza subjekta privatnog sektora da primi i čuva elektronsku fakturu izdatu od strane subjekta javnog sektora, kao i elektronske fakture izdate od strane subjekta privatnog sektora primenjuje se od 1. jula 2022. godine.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na obavezu izdavanja i čuvanja elektronske fakture u transakcijama između subjekata privatnog sektora primenjuju se od 1. januara 2023. godine.

Obaveza elektronskog evidentiranja u vezi sa transakcijama iz člana 4. ovog zakona, osim transakcija u kojima je jedna od strana subjekt javnog sektora, primenjuje se od 1. januara 2023. godine.

ČLAN 6.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU NAREDNOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

**OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA
PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada
Obrađivač - Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKOM
FAKTURISANJU

DRAFT LAW ON AMENDMENTS OF THE LAW ON ELECTRONIC INVOICING

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

- Naslov IV - Slobodan protok robe, Poglavlje III – Opšte odredbe, član 37. Sporazuma;
- Naslov VIII – Politike saradnje, član 100. Sporazuma

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

U skladu sa rokovima iz člana 72. Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Ispunjava u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

Ne postoji veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

Potpuna usklađenost propisa sa pravnim tekovinama EU planira se u skladu sa rokovima u procesu pristupanja.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona elektronskom fakturisanju učestvovali su specijalizovani konsultanti iz predmetne oblasti.